

**HORTEN
KOMMUNE**

Økonomi- og handlingsplan

2025

-

2028

HORTEN
KOMMUNE

Kommuneloven

§ 14-1. Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handlevnen blir ivaretatt over tid.

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling.

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommunestyret har vedtatt regler for økonomistyring

For økonomi- og handlingsplanperioden 2025-2028 er følgende økonomiske handlingsregler lagt til grunn:

1

Horten kommune kan ikke ta opp mer i lån enn hva som nedbetales på prosjekter som påvirker det kommunale handlingsrommet

2

Disposisjonsfond skal til enhver tid være mellom 5 % og 10 % av brutto driftsinntekt

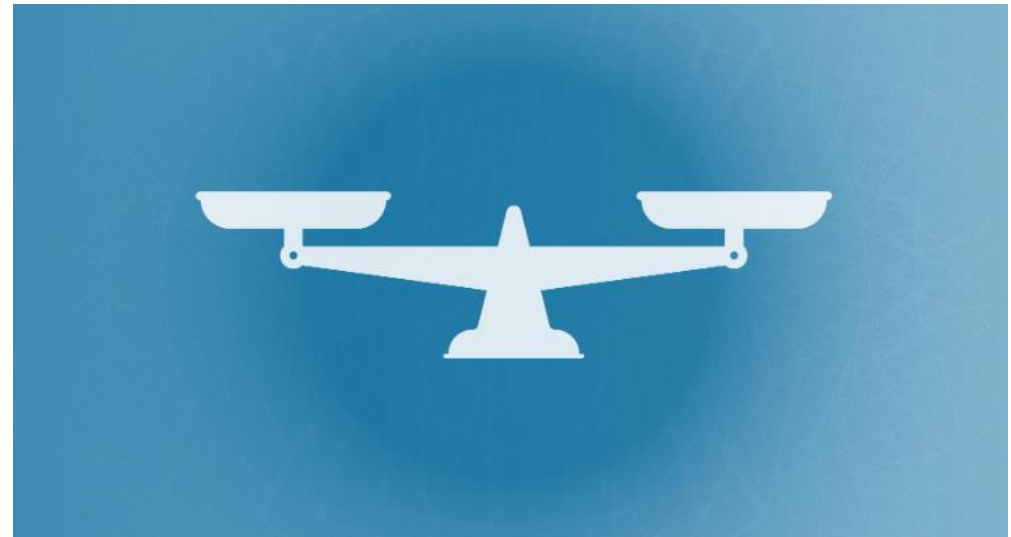
HORTEN
KOMMUNE

Overordnet inntekts- og kostnadsbilde 2025 (sum uten foreslåtte tiltak)

Summen av flere tiltak

- Det er nødvendig med ett sett av tiltak og virkemidler
- Ikke tilstrekkelig med enkelt tiltak – det er summen av det hele som vil sikre økonomisk bærekraft

Hovedprofil for planperioden 2025-2028

- Redusere gjeld og komprimere areal

- Vri tjenesteproduksjonen fra Kultur, oppvekst og familie til Mestring og helse

- Innføring av eiendomsskatt

- Nedbemanning og omstilling

Redusere gjeld og komprimere areal

- Kommunen har for høy gjeld, denne må reduseres
- Finanskostnadene utgjør en for stor andel av driftsrammen
- Eiendommer skal selges for å redusere gjeld
- I 2027 og 2028 planlegges det for at investeringene skal dekkes 100 % av salgsinntekter

Vridning i tjenesteproduksjonen

- Endringer i befolknings sammensetningen krever tilpasning av kommunens tjenestetilbud
- Synkende barnetall gjør at vi kan og bør redusere kostnadene for tjenester til barn og unge, uten at det går utover kvaliteten
- Det er økning i behovet for tjenester innen eldreomsorg og helsetjenester
- Derfor må rammene innenfor eldreomsorg og helsetjenester økes

Vridning i tjenesteproduksjonen - Aldersvennlig samfunn

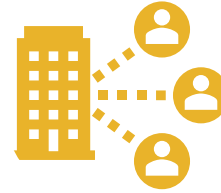
Aldrende befolkning

Behovet for tjenester øker, og tjenestenivået må tilpasses

Reformer

Sikre at eldre kan bo trygt hjemme lengst mulig

Bærekraftige løsninger

Styrke hjemmetjenestene og etablere flere omsorgsboliger

Strukturell endring

Rett kompetanse, på rett sted, til rett tid

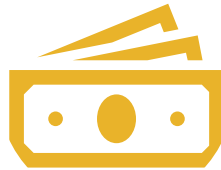

Vridning i tjenesteproduksjonen - Synkende barnetall

Synkende barnetall

Antall elever i reduseres til 60 % av skoleplassene i planperioden. Til 4000 plasser er det ca. 2500 elever

Reduserte rammer

Ytterligere reduksjoner i økonomi- og handlingsplanen for 2025-2028

Strukturell endring

Nedleggelse av Lillås skole fra høsten 2026 og utsette sammenslåing av ungdomskoler

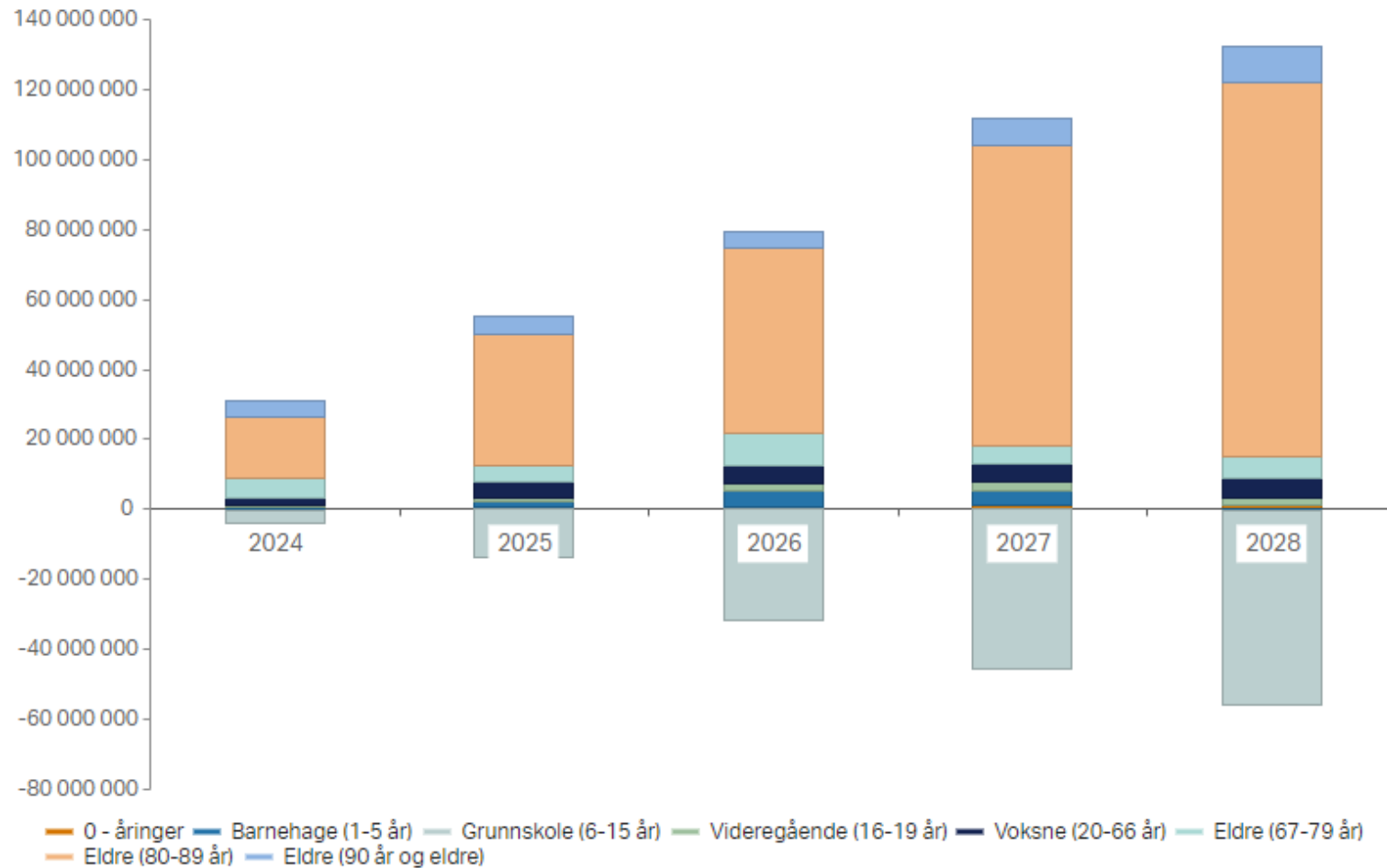

Kostnadseffektiv drift

Utrede øvrig skolestruktur og vurdere hvordan drifte skole mer effektivt med færre bygg

Vridning i tjenesteproduksjonen - Beregnete demografiutgifter

HORTEN
KOMMUNE

Eiendomsskatt, bolig og fritid

Eiendomsskatt vil gi økte inntekter til kommunen

- 323 av 357 kommuner har eiendomsskatt
- Kommunedirektøren foreslår å innføre eiendomsskatt fra 2025 uten bunnfradrag
- Økonomiplanen forutsetter 1 promille i 2025, 2 promille i 2026 og 3 promille i 2027 og 4 promille fra 2028

Inntekt eiendomsskatt	2025	2026	2027	2028
Bolig og fritidseiendommer	28 517	57 034	85 551	114 068

Eiendomsskatt pr år – eksempel uten bunnfradrag

Boligverdi (skatteetatens grunnlag)	Boligverdi - 30%	1 promille	2 promille	3 promille	4 promille
2 000 000	1 400 000	1 400	2 800	4 200	5 600
2 500 000	1 750 000	1 750	3 500	5 250	7 000
3 000 000	2 100 000	2 100	4 200	6 300	8 400
3 500 000	2 450 000	2 450	4 900	7 350	9 800
4 000 000	2 800 000	2 800	5 600	8 400	11 200
4 500 000	3 150 000	3 150	6 300	9 450	12 600
5 000 000	3 500 000	3 500	7 000	10 500	14 000

Eiendomsskatt, næringseiendom

- Arbeid med innføring av eiendomsskatt på næringseiendom er lagt inn i økonomi- og handlingsplanen med oppstart høsten 2025
- Avhengig av vedtak og utredning kan innføring av eiendomsskatt på næringseiendom tidligst innføres i 2027
- Inntekter fra eiendomsskatt på næringseiendom er ikke lagt inn i kommunedirektørens forslag, men kan innarbeides i fremtidig økonomi- og handlingsplan for 2027-2030

Nedbemanning og omstilling

- Økonomiplanen for 2025-2028 viser et betydelig omstillingsbehov
- Kommunedirektørens forslag innebærer en nedbemanning på totalt 90 årsverk i løpet av planperioden
- Dette skal hovedsakelig løses ved naturlig avgang. Dersom det ikke er tilstrekkelig, må andre virkemidler vurderes
- Tiltaket kan nedskaleres dersom de økonomiske rammebetingelsene til kommunen blir bedre

Fordeling mellom kommunalområdene

Område	2024	2025	2026	2027	2028
Organisasjons- og samfunnsutvikling	112 428	135 608	132 571	130 031	127 450
Mestring og helse	611 730	635 836	632 262	628 970	623 079
Kultur, oppvekst og familie	786 066	824 844	783 047	761 221	751 795
Arbeid og inkludering	158 168	198 844	139 546	138 884	140 289
Utbygging, miljø og teknikk	161 366	157 713	153 070	149 921	147 196
Finans	6 842	4 851	4 851	4 851	4 851
Horten Havn	-22 591	-25 208	-25 208	-25 208	-25 208
Til fordeling totalt	1 814 009	1 932 488	1 820 139	1 788 670	1 769 452

HORTEN
KOMMUNE

Hovedgrep for å løse utfordringen i 2025

Eiendoms-
skatt
23 mill. kr

Bruk av fond
-29 mill. kr

Salg av
eiendom
97 mill.kr

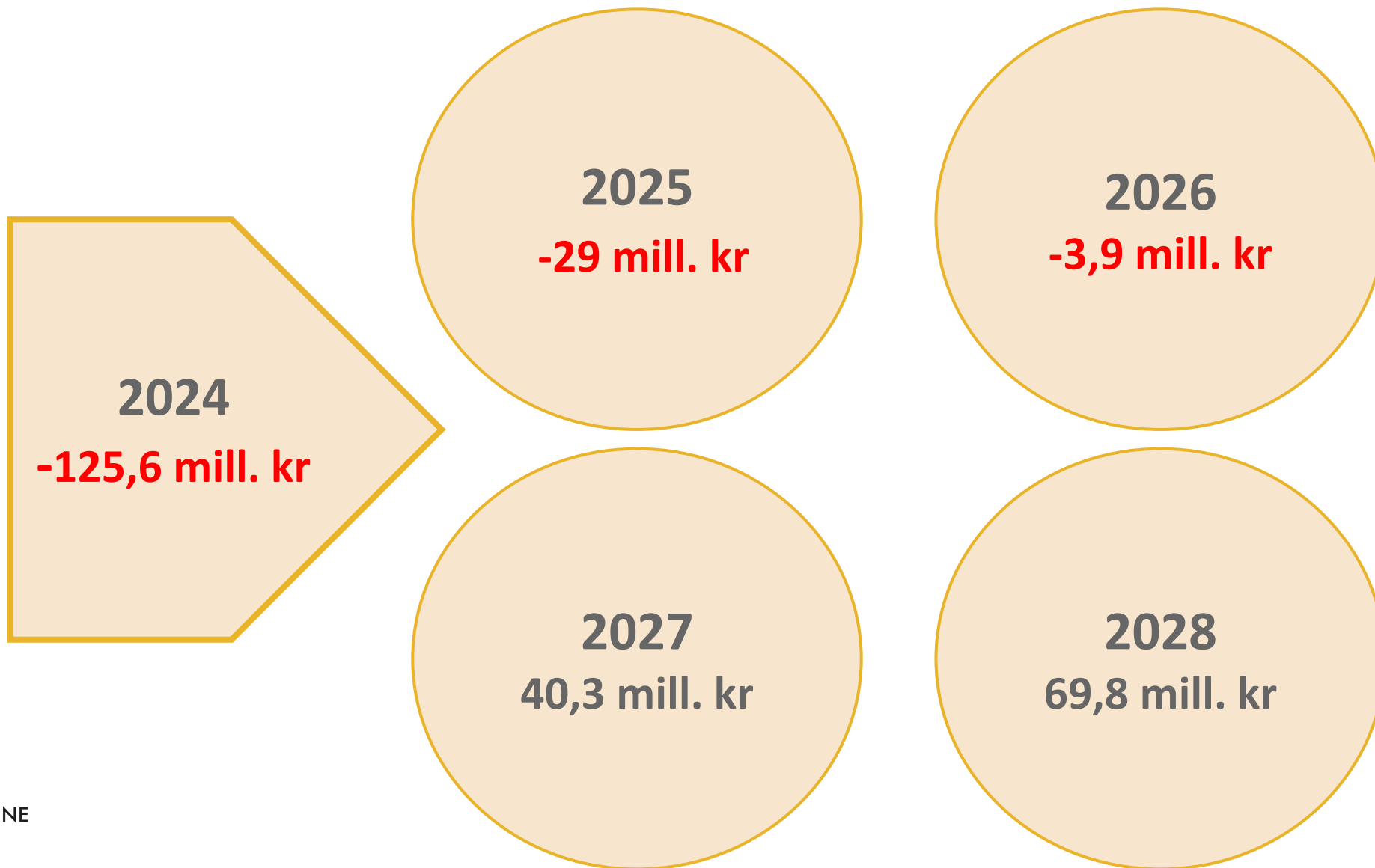
Ned-
bemanning
4,9 mill.kr

Struktur
endring
20,1 mill. kr

Andre tiltak
47 mill. kr

Utvikling disposisjonsfond (sparekonto)

Økonomiske forutsetninger og handlingsrom

Kommunens økonomiske handlekraft defineres av hvor store finansielle muskler vi har til å takle uforutsette hendelser uten å måtte kutte i tjenestetilbudet

1

Netto driftsresultat – hvor mye setter vi av til dårlige tider?

2

Netto lånegjeld – hvor mye av midlene er bundet opp i lang tid fremover?

3

Disposisjonsfond – hvor mye sparepenger har vi?

Forutsetninger for økonomiplanarbeidet

- Videreført økonomiplan tiltak fra forrige økonomiplan, med justeringer i avklaringsaken om budsjettvedtak 2024 og redegjørelse for fremdrift
 - Enkelte tiltak er tatt helt ut
 - Enkelte tiltak foreslås på nytt
- Uspesifiserte innsparinger fra i fjor er tatt ut
- Bruk av disposisjonsfond fra forrige planperiode er tatt ut

Konsekvenser i Statsbudsjettet

- Basert på forslag til statsbudsjett er inntektsanslaget justert opp med 110 mill. kroner
- I budsjettet er det tatt høyde for en pris- og lønnsvekst på 4,1 % på kommunens utgifter
 - Lønnpott på 53 mill. kroner, samt 4,5 mill. kroner avsatt for rekruttering av sykepleiere
 - Kommunalområdenes ramme oppjustert med 22,2 mill. kroner i prisvekst
- Konsekvenser av statsbudsjettet er lagt inn med tiltak i kommunalområdene på 19,4 mill. kroner

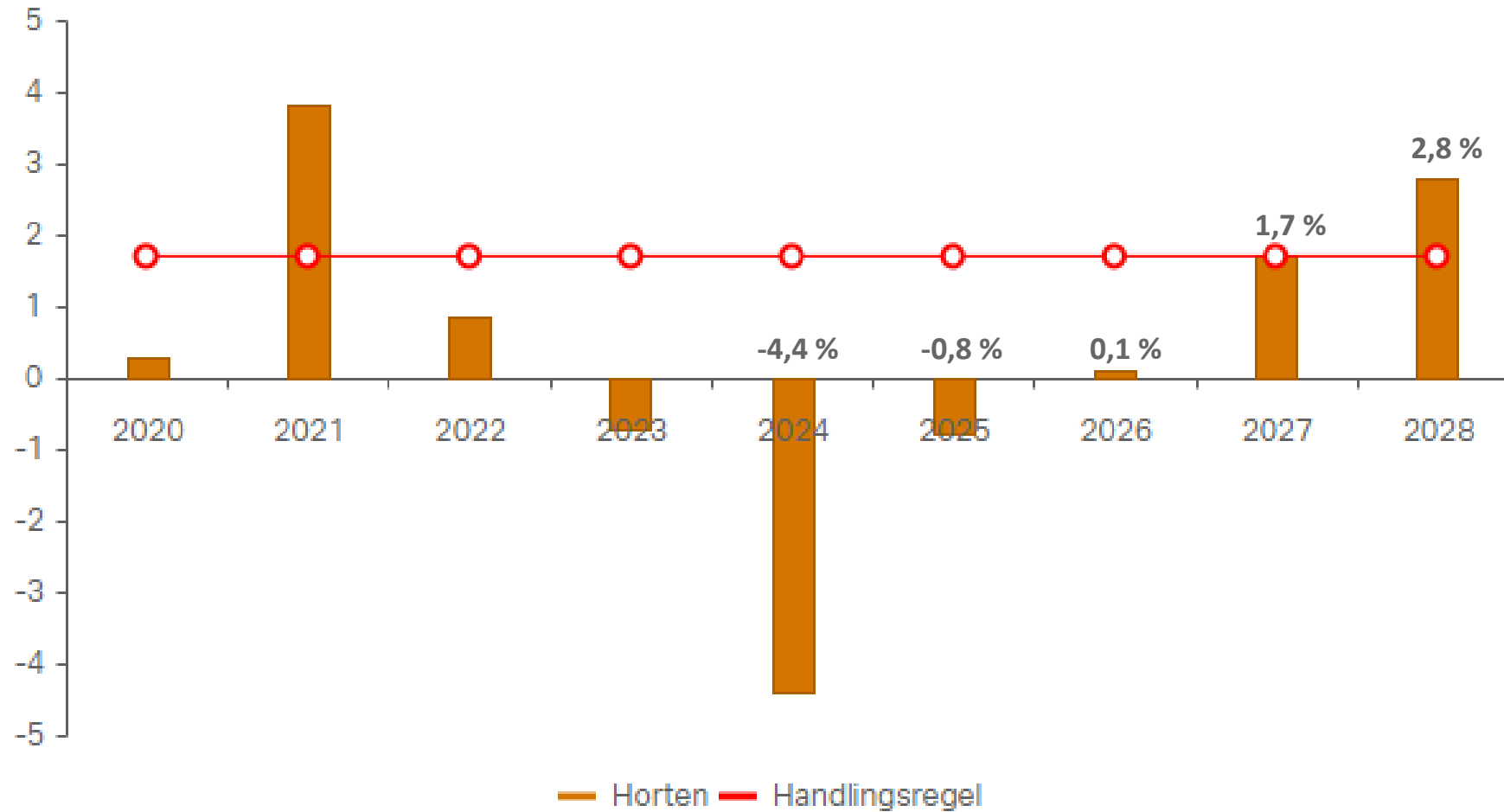

Tilleggsproposisjon pr 01.11.24

- Tilleggsproposisjon for statsbudsjettet viser at Horten kommune vil få ca. 21,6 mill. kroner mer i årlige inntekter som følge av en ekstrabevilgning
- Disse midlene er ikke lagt til grunn i kommunedirektørens forslag
- Vil øke det politiske handlingsrommet
- Prognose for disposisjonsfond påvirkes

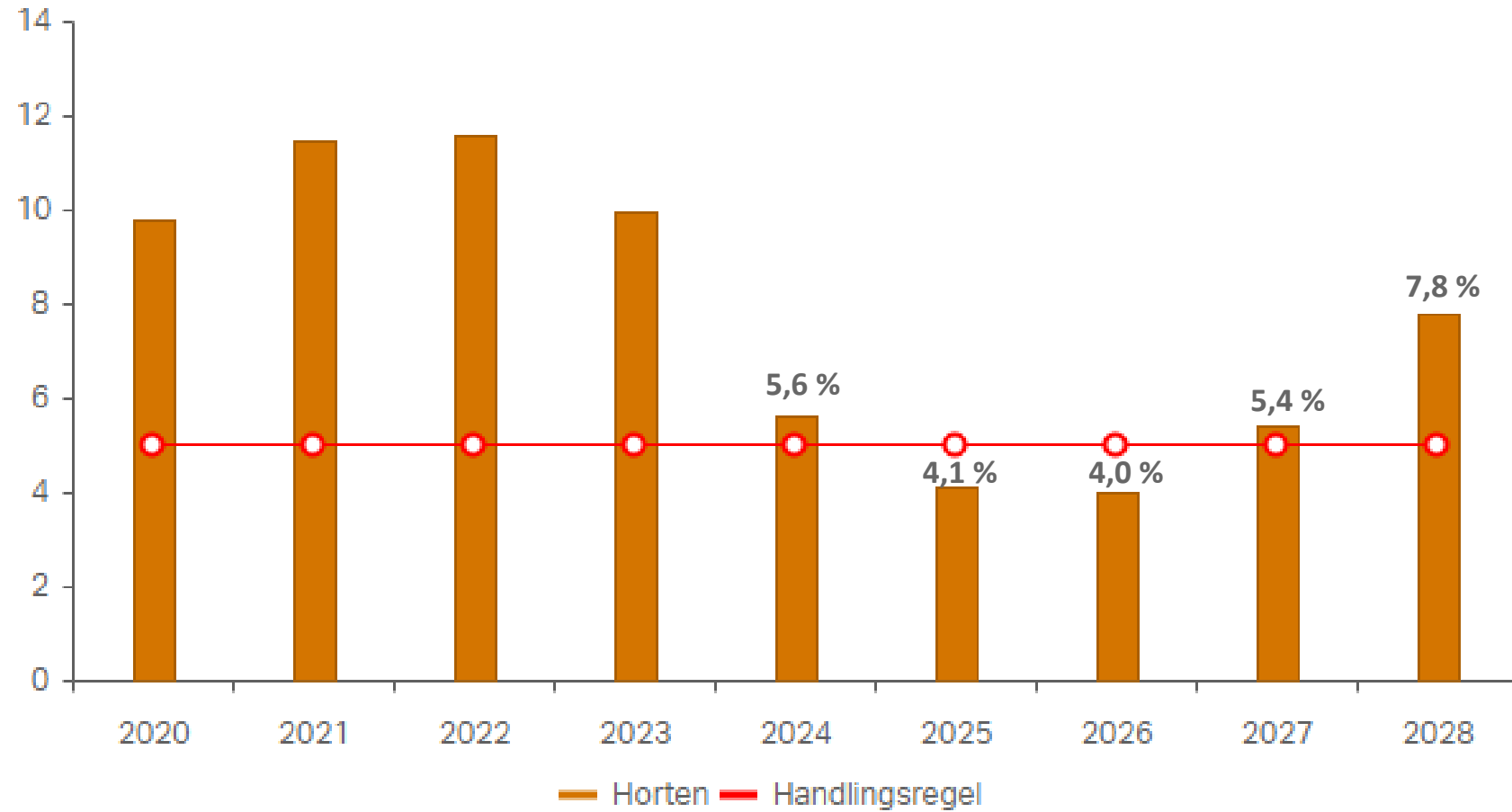

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

HORTEN
KOMMUNE

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfond i utvikling

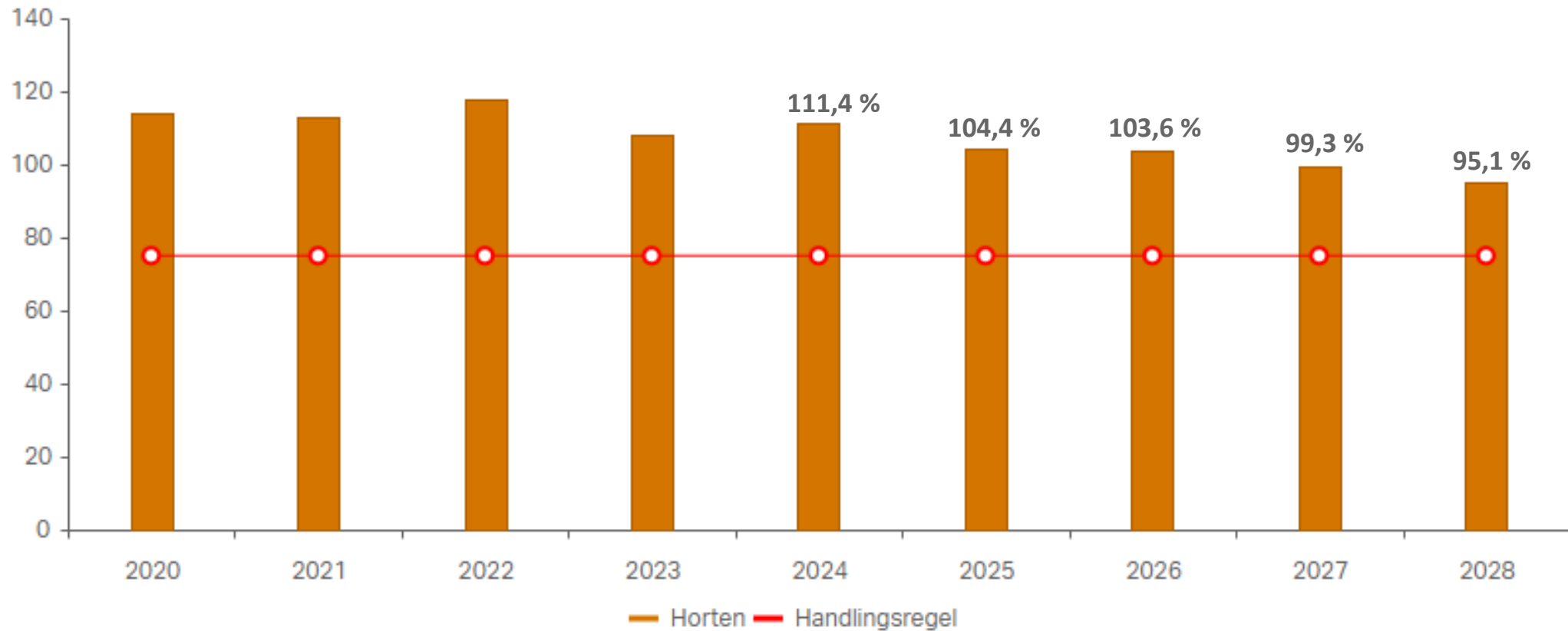
Utvikling disposisjonsfond	2024	2025	2026	2027	2028
Disposisjonsfond per 01.01	258 000	132 400	103 490	99 437	139 687
Bruk	- 125 600	- 29 027	- 3 936		
Avsetning				40 250	69 824
Disposisjonsfond per 31.12	132 400	103 373	99 437	139 687	209 511

Mål om ha et disposisjonsfond som til enhver tid er mellom 5 % til 10 %, og kritisk nivå er satt til 100 mill. kroner

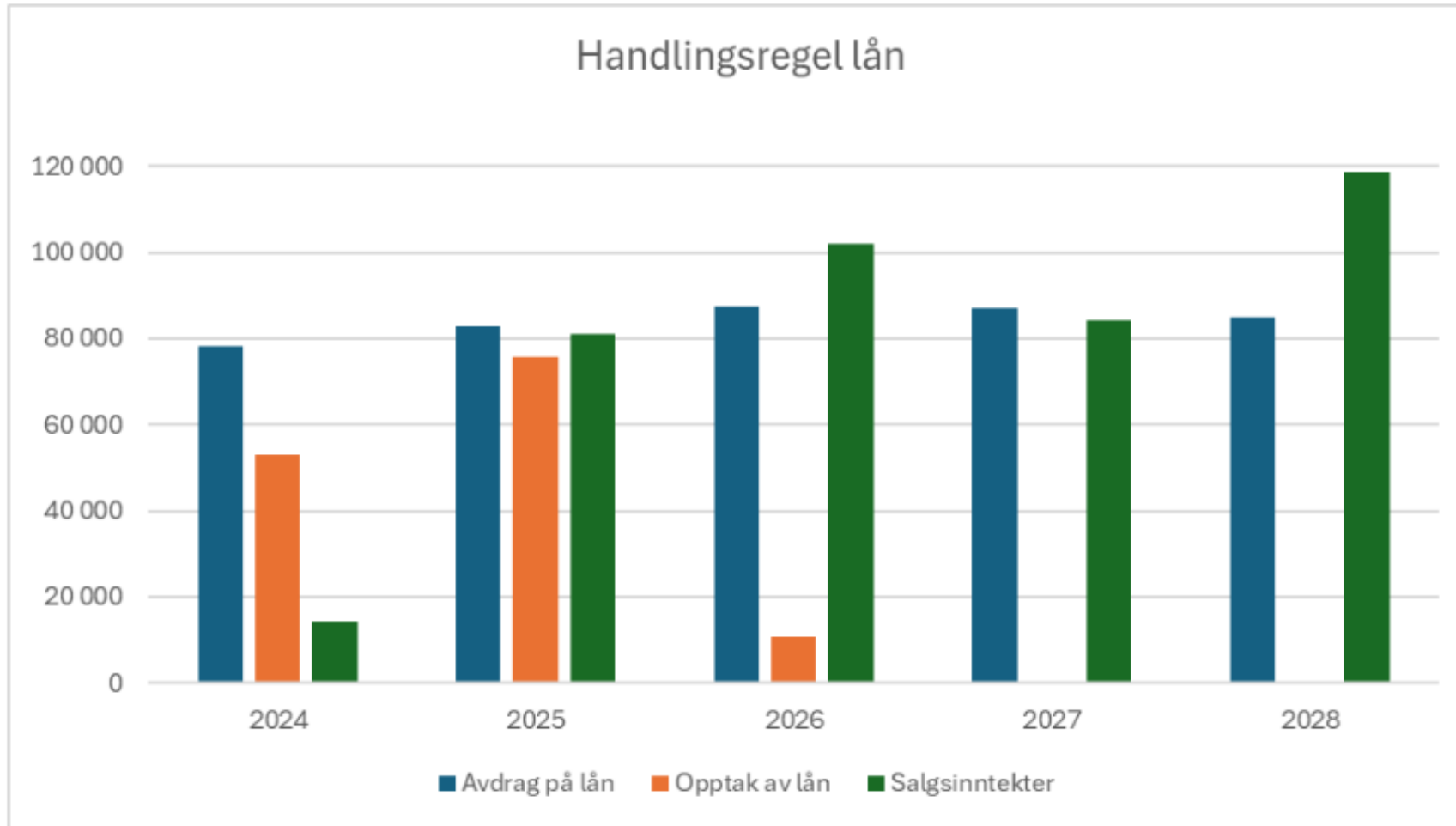
HORTEN
KOMMUNE

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

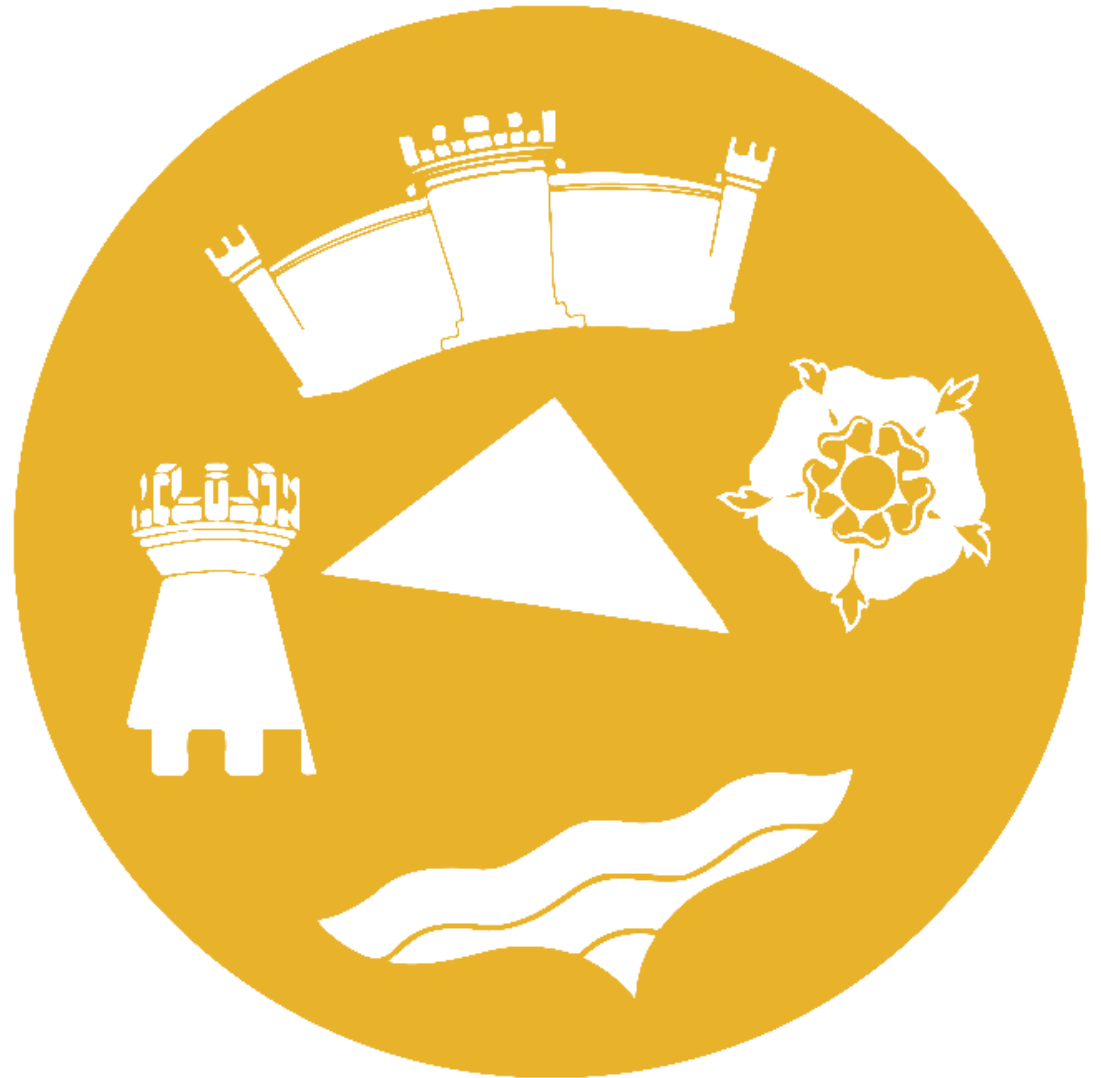

HORTEN
KOMMUNE

Kommunens lånegjeld

Oppsummering av tiltak per kommunalområde

HORTEN
KOMMUNE

Organisasjons- og samfunnsutvikling

- **Besparelser HK 3.0:** Inkluderer en kommunalsjef og en beredskapsrådgiver
- **Digitalisering og effektivisering:** Viktig fremover, med effekt i driftsbudsjettet og satsning i investeringsbudsjettet
- **Innsparingstiltak:** Påvirker administrative ressurser, midler til konkrete formål, og overføring til kirken
- **Eiendomsskatt:** Midler lagt inn for bolig og fritid fra 2025, og for taksering av næringseiendom i 2025-2026, mulig innføring fra 2027
- **Nedbemanning- og omstillingstiltak:** Fordelt etter årsverk

Mestring og helse

- **Omgjøring sykehjem på Borre:** Besparelse på 18,6 mill. kroner og investeringsprosjekt lagt inn i 2025/2026
- **Rekrutteringstiltak for fastleger:** Effekt for driftstilskudd ett år tidligere enn planlagt
- **Ressurskrevende tjenester:** Økt egenandel etter endring i statsbudsjettet
- **Nullvekst:** Forutsetter fortsatt effektivisering uten videreføring av dagens nivå
- **Nedbemanning- og omstillingstiltak:** Fordelt etter årsverk

Kultur, oppvekst og familie (1)

- **Nedgang i barnetall:** Tjenester må reduseres og tilpasses nytt nivå
- **Tidligere tiltak:** Videreført fra fjorårets økonomi- og handlingsplan
- **Reduserte inntekter:** På grunn av endring i aldersgruppen får kommunen mindre inntekter, tilpasning av tjenester nødvendig
- **Strukturtiltak:** Nødvendig, spesielt innen grunnskole. Lillås (2026) og Orerønningen/Holtan (2027) i økonomiplanen
- **Ny politisk sak:** Foreslås våren 2025 for effektiv skolestruktur
- **Investeringer på Lillås:** Kun helt nødvendige tiltak er lagt tidlig i planperioden

Kultur, oppvekst og familie (2)

- **Mange innsparingstiltak:** I hele kommunalområdet, dette reflekterer både nedgang i barnetall og andre innsparinger
- **Plassering i barnevern:** Tiltak på 10 mill. kroner, må arbeide målrettet for å redusere kostnader i planperioden
- **Ressurskrevende tjenester:** Økt egenandel etter statsbudsjettet
- **SFO og barnehage:** Gratis halvdagsplass for 3. trinn og helårseffekt av maksimalsats foreldrebetaling
- **Nedbemanning- og omstillingstiltak:** Fordelt etter årsverk

Arbeid og inkludering

- **Internasjonale Horten:** Videreføres
- **Sosialhjelp:** Opp til veiledende satser nødvendig pga. dyrtid og klagesaker
- **NAV Horten:** Nye lokaler gir en liten besparelse
- **Sosialhjelpsmottakere:** Overgang til arbeid for å redusere sosialhjelpsutbetalinger
- **Nedbemanning- og omstillingstiltak:** Fordelt etter årsverk

Utbygging, miljø og teknikk

- **FDV-kostnader:** Inkludert for endringer i investeringsbudsjettet og eiendomsforvaltning
- **Boligstiftelsen:** Inntekter skal dekke kostnadene inkl. finanskostnader
 - Husleie stiftelse bortfaller, i tillegg til tomgangsleie
 - Effektiviseringstiltak nødvendig, herunder reforhandling av forsikringer
- **Midlertidige lokaler:** Husleie for kommunalområdet
- **Park og idrett:** Styrket oppfølging
- **Private veier:** Vedlikehold bortfaller
- **PUT:** Økt selvkostandel, påvirker gebyrer utover i planperioden
- **Nedbemanning- og omstillingstiltak:** Fordelt etter årsverk

Horten havn

- **Eget regelverk:** Økonomien kan ikke blandes med kommunens øvrige virksomhet, unntak for utbytte
- **Utbytte:** Foreslås økt fra 1,7 til 2,0 mill. kroner i 2025
- **Økte inntekter:** Som følge av økt omsetning
- **Gjeld og soliditet:** Fokus på nedbetaling og økt soliditet
- **Låneopptak:** Kun i 2025, senere år dekkes utgifter av salgsinntekter

Oppsummering

- Kommunedirektøren har et ansvar for å presentere en økonomi- og handlingsplan som både er realistisk og bærekraftig over tid
- Det er derfor nødvendig med tøffe tak nå, for å sikre en solid kommune som kan ivareta fremtidige behov
- Forslaget til økonomi- og handlingsplanen for 2025-2028 inneholder prioriteringer som vil være avgjørende både på kort og lang sikt
- På tross av krevende tider, er det viktig å holde fast ved troen på en positiv utvikling
- Horten kommune har unike forutsetninger, og derfor **er mulighetene akkurat her – og de må gripes**

Veien videre for politikere

Politikermoduleen i Framsikt er åpen frem til kommunestyret **17.12.24**

Spørsmål må stilles innen **13.11.24**. Opplæring i politikermoduleen **6.11.24**

Svar blir gitt fortløpende og sendes alle

Lykke til videre med budsjettarbeidet!

